

## Uzdravení duše Boží přítomností

Záměrem tohoto článku je stručné představení pastorační služby Leanne Payneové, kterou koná společně se svým týmem nejen v Severní Americe, ale také v Evropě, Africe a Asii. Leanne Payneová je absolventkou Wheaton College a University of Arkansas a v roce 1982 založila organizaci Pastoral Care Ministries (Služba pastorační péče), která pořádá konference, semináře a školy pastorační péče, jež efektivně slouží k uzdravení duše Boží přítomností skrze modlitbu.

Teologické a psychologické základy této služby jsou vyjádřeny v jejích dvou knihách, které má i český čtenář k dispozici, protože byly pod názvem *Uzdravení duše Boží přítomností* a *Uzdravující přítomnost* vydány vydavatelstvím Návrat domů. Leanne Payneová se ve své práci opírá o některé důrazy díla C. S. Lewise, jehož myšlenkový svět se snaží postihnout ve své další knize vydané v češtině pod názvem *Skutečný a Přítomný*.

Leanne Payneová zakládá svou pastorační službu na tom, co považuje za centrum Lewisovy teologie a filozofie a co je centrem teologie samotného apoštola Pavla. Lewis mluví o „*transpozici*“, jež je moc vyššího sestoupit a být inkarnován v nižším. Apoštol Pavel zvěstuje evangelium o Boží moci, která se projeví v životě každého člověka, když přijme živou vírou Ježíše Krista jako Ukřižovaného a Zmrtvýchvstalého. Dochází k úžasné proměně v lidském životě, protože skrze Ducha svatého je reálně přítomen „Kristus ve mně“ a já jsem „v Kristu“. Pavel radostně vyznává: „*nežiji už já, ale žije ve mně Kristus*“ (Ga 2,20). „*Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pominulo, hle, je tu nové!*“ (2K 5,17). Pro přítomnost Boha v jeho stvoření a prostřednictvím jeho stvoření je používáno výrazu „inkarnační realita“. Právě tak, jako je v osobě Ježíše Krista vtělen sám Bůh, přebývá od letnic ve věřícím vzkříšený Kristus prostřednictvím Ducha svatého.

Lewis nazývaný někdy „apoštolem skeptiků a ateistů“, popisuje stejně jako apoštol Pavel člověka jako bytost sestávající z ducha (řecky *pneuma*), duše (psyché) a těla (sóma). V křesťanském pojetí člověka má zásadní význam prvenství ducha. Lidský duch (*pneuma*) reaguje na Božího Ducha a jeho působením duch člověka ožije a člověk se znovuzrodí, stává se „novým člověkem“, či z opačného hlediska, začíná se zde proces, jímž máme být „*dotvořeni v podobu Kristovu*“ (Ga 4,19). Duše podle Lewise zahrnuje jak racionální duši (mysl, vědomí a podvědomí, vůli, city a pocity, představivost a intuici), tak i živočišnou duši (instinkty, smysly apod.). Duch a duše jsou tak odlišeny od živočišného těla (sóma), jímž je člověk součástí hmotného světa. Dnešní vyšší vzdělání uznává jen vědeckou, či empirickou pravdu, kterou lze rozpoznat a měřit pomocí smyslů. Proto je dnešní pojetí člověka často omezeno na to, jak jej vidí biologie a chemie. Vedle přirozené pravdy však existují další dva druhy pravdy, které Lewis označuje pojmy pravda „nadpřirozená“ a pravda „Absolutního bytí“. Svým tělem je člověk součástí přírody, svou racionální duší je součástí nadpřirozeného světa (Bohem stvořeného, smysly neviditelného světa, jehož součástí jsou duchovní bytosti, andělé) a svým duchem se může spojit s absolutní nestvořenou bytostí, samotným živým Bohem. Lewis vrací křesťanům znalosti a slova, s jejichž pomocí mohou hovořit nejen o hmotném, ale také o nadpřirozeném a absolutním bytí a vést moderního člověka k opravdovému poznání sebe sama, i celkové reality všeho bytí.

Služba pastorační péče Leanne Payneové staví na pevných teologických základech a reálně počítá s uzdravující mocí Boží přítomnosti v člověku. Počátečním a základním uzdravením, ze kterého vycházejí všechna následující, je znovuzrození, kdy dochází k obživení a plnému rozvíjení našeho ducha přebýváním Ducha Božího v našem duchu. Jestliže začne Ježíš Kristus v Duchu svatém přebývat v nás, může začít slavná moc jeho vzkříšeného života prozařovat celou naši duši, osvěcovat a

formovat svou pravdou nejen naší mysl, ale i naše emoce a vůli, naše intuitivní i imaginativní schopnosti. Když jeho světlo zasáhne temná místa neodpuštění a zranění v našem nitru, dochází k tomu, co bývá nazýváno vnitřním uzdravením. Uzdravení vnitřního člověka se blahodárně projevuje též na celý složitý organismus lidského těla a přispívá významným způsobem též k tělesnému zdraví, o které moderní člověk tolik usiluje.

Leanne Payneová ve své službě využívá také svých rozsáhlých psychologických znalostí. V rámci svého studia pastoračního poradenství získala pro svou práci mnohé odborné poznatky zvláště od Dr. Franka Lakeho, který byl jedním z průkopníků pastoračního poradenství ve Spojeném království, v roce 1982 založil Asociaci klinické teologie a své odborné životní dílo shrnul v obsáhlé knize *Clinical Theology* (Klinická teologie).

K poslání církve patří nejen získávat Ježíšovi učedníky tím, že od něho přijmou vírou nový život, ale i to, že jim v procesu učednictví pomáháme odstraňovat překážky a uzdravovat celého jejich vnitřního člověka k tomu, aby rostli v podobu Krista a rozvinul se při nich plný potenciál a duchovní obdarování, které do nich Bůh vložil. Na cestě k osobní a duchovní celistvosti v Kristu považuje Leanne Payneová za podstatné odstranit tři hlavní překážky: (1) neschopnost dosáhnout důležité křesťanské ctnosti sebezpřijetí, (2) neschopnost odpustit druhým, (3) neschopnost přijmout odpuštění. Člověk nemůže přijímat pokojně a vděčně sám sebe, prožívat pokojné a radostné vědomí sebe sama, své nové já v Kristu, pokud nezemře svému starému Já a zůstává sebestředný a sobecký. Nedokáže sám sebe přijímat tak, jak jej Bůh stvořil a milovat sebe sama jako Boží dílo. Pokud sám nežije z Božího odpuštění a z Boží lásky, není schopen odpouštět a milovat druhé jako sebe sama a jeho falešná samospravedlnost mu brání, aby přijímal odpuštění od Boha i druhých lidí. Naopak rozvíjejí se u něj chorobné vzorce chování, které jsou obrannými mechanismy proti bolesti a zraněním, která utrpěl zvláště ve svém dětství či dospívání, kdy se proti němu závažným způsobem provinili druzí lidé zvláště nám blízcí. Děsivé vzpomínky na to, co se událo v jeho životě, vytěsněné z vědomí, však zůstávají v našem nevědomí jako hluboká vnitřní zranění, která potřebují uzdravení.

Lékem je praktikování Boží uzdravující přítomnosti, kdy skrze modlitbu citlivě naslouchající Bohu, nám Bůh připomíná hříchy, jimiž se druzí provinili proti nám a jimiž jsme se i my provinili proti druhým, tyto hříchy v pokání vyznáváme, odpouštíme těm, kteří se proti nám provinili a všechny hříchy předáváme na Kristův kříž. V jistotě víry přijímáme odpuštění všech hříchů a jsou uzdraveny nejen naše vzpomínky, ale i naše duše a celý náš vnitřní člověk. Při těžkých vnitřních zraněních se často jedná o bolestivý proces, který si žádá určitý čas a pastorační vedení druhých lidí. Výsledkem jsou však úžasné viditelné proměny v lidských životech, kdy jsme svědky Boží proměňující moci.

Lidi s různými bolestivými vnitřními zraněními své duše přibývá ve společnosti i v našich sborech a neměli bychom je odkazovat jen na péči psychologů, psychoterapeutů a psychiatrů. Zvláště pastýři sborů a pastorační pracovníci by měli lépe chápat duchovní a psychologické rozměry osobních těžkostí lidí, jimž mají sloužit a stát se efektivnějšími nástroji uzdravující moci evangelia.

Mgr. Karel Taschner, Th.D.